
OD BLIZU 8.12.2016 9:32

Adonis na puljskem knjižnem sejmu: Prava revolucija se začne v nas

✍ PRIPRAVILA KSENIJA BRIŠAR

Pulj, 8. decembra - Sirski pesnik Adonis, prvak arabskega modernizma, mislec in profesor na znameniti pariški Sorboni, omenjan tudi kot kandidat za Nobelovo nagrado za literaturo, je na knjižnem sejmu v Pulju nedavno delil svoje poglede na realnost. Za zahodni svet morda nekoliko drugačne, vendar vseskozi izhajajoče iz misli, da je človek del narave, a hkrati edino živo bitje, ki se lahko iz nje izdvoji in si stalno ustvarja nove svetove.

V naravi po njegovem mnenju ni reda, vsak njen del ima red zase, vsi pa živijo skupaj drug poleg drugega. "Če sploh obstaja red v naravi, je to tisti, ki ustvarja to raznovrstnost redov," je prepričan Adonis, ki do 13. leta ni poznal šole,

pač pa je v vasici na zahodu Sirije preživel obkrožen z drevesi, pticami, vodo in Soncem. Sam se čuti del te narave in je proti vsemu, kar je avtomatsko, strojno. Svoj "klic" prepoznava v tem, da ustvarja in "uničuje vse rede", ker so ti po njegovem mnenju zlo.

Dokončnih odgovorov v življenju ni, je njegovo stališče, nasprotno z monoteističnimi religijami. V eno od njih se je tudi rodil, a se je že zgodaj srečal s sufizmom in mysticizmom. Islam, krščanstvo, judovstvo dojema kot religije, ki temeljijo na odgovorih. "Za vsako stvar obstoji odgovor. In to je končni odgovor. Če se z njim ne strinjamo, smo podvrženi kazni. Še posebej pomembno pa je, ker se ti odgovori pretvarjajo v zakone."

Poezija - arabska v tem primeru, čeprav se Adonisu v zahodni in judovski kulturi zdi podobno - je proti vsemu temu. Arabska poezija se je rodila proti religiji, saj v celotni zgodovini nima enega pesnika vernika. Poezija po njegovih besedah temelji na vprašanjih, ne odgovorih, tudi bit in posebnost človeka nista v odgovorih, pač pa v postavljanju vprašanj.

Adonis pravi, da se je Arabec rodil v puščavi kot pesnik. Verjame tudi, da je v vsakem človeku "nekaj pesnika" - v tem smislu sta tudi ženska in moški "ena kozmična pesem". Poezija mu pomeni začetek odkrivanja sveta, to odkrivanje pa se mora stalno obnavljati. "V poeziji lahko vidimo nov svet, tako kot v ljubezni," pravi Adonis, ki oboje postavlja na najvišje mesto v človeškem obstoju.

Vendar pa človeka od poezije ločujejo tegobe vsakodnevnega življenja, navade, običaji, industrija, avtomatizem, despotski režimi. "Človek je ustvaril stroje, da bi mu pomagali, da razvije svet, da napreduje, da ga izboljša, zdaj pa so stroji tisti, ki upravljajo s človekom." Izumil je tudi demokracijo - zaradi enakosti, boljšega življenja, vendar je postala sredstvo za obvladovanje drugih. "Svet opeva demokracijo, v realnem življenju pa govori vse proti njej," trdi veliki sirski poet s pravim imenom Ali Ahmad Said Esber.

In kje so danes intelektualci? Ti so po njegovem mnenju postali "objektivni izdajalci", glavni razlog je ekonomski. Postali so "uslužbenci, podložni ustanovam". Če govorijo proti njihovi politiki, so iz njih enostavno izločeni. Tudi univerze so po Adonisovem mnenju propadle - zdaj je na njih mesto le za "sistem, ki se ponavlja in od katerega nimamo ničesar".

Pesniku se celoten svet zdi v obdobju velikega kulturnega padanja. Širi se bolezen, ki je povezana z močjo in oblastjo, obe pa temeljita predvsem na denarju in religiji. Najhujše so po njegovem mnenju ZDA, "neke vrste svetovni policaj", ki "stopa v zavezo z najhujšimi verskimi silami, ustvarja Osama bin Lada, talibane, Isis", na Bližnjem vzhodu vidi le nafto in plin, ne vidi pa starih civilizacij in človeka.

"To je doba Amerike," je zapisal v eni svojih pesmi, ki jo je v maternem jeziku prebral v Pulju. Kot poudarja, bi nas pretvarjanje celotnega sveta v tržišče moralo voditi do vprašanja, zakaj svet propada. "A to je odgovor vseh nas."

Po njegovem mnenju namreč živimo v svetu, ki je prevara in popolnoma proti človeku. "Če človeka ne moreš prepričati z besedami, je najlažje, da ga ubiješ," meni pronicljiv, a umirjen 86-letni poet, ki življenje dojema prej s temne kot svetle plati. Sam je proti vsakršni obliki nasilja. "Sveta ne moremo ne opisati ne spremeniti, dokler najprej ne spremenimo sebe. Prava revolucija se začne v nas samih."

Na spletnih mestih STA uporabljamo spletne piškotke, potrebne za nemoteno delovanje vseh funkcionalnosti na straneh. Z nadaljnjo uporabo se strinjate z uporabo piškotkov na vseh spletnih mestih STA.

V
P E D

[Želim izvedeti več](#)